Prehrana
Category : Ostalo
Published by Marijan on 26-Apr-2006 18:10

PREHRANA VODENIH KORNJAÄA

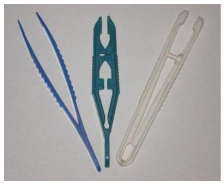
U ovom Älanku napisane su osnove prehrane vodenih kornjaÄa koje se najÄešÄe drÅ¾e na ovim prostorima. To su kornjaÄe iz roda Trachemys: T.scripta elegans – crvenouha, T.scripta scripta – Å¾utouha, T.scripta troostii – trostova kornjaÄa. Ako drÅ¾ite neku drugu vrstu postavite upit na forum!

KornjaÄama je za zdrav rast, razvoj i Å¾ivot potrebna raznolika prehrana. NaÅ¾alost, veÄina ljudi i trgovaca nisu upuÄeni u pravilnu prehranu kornjaÄa i mnoge Å¾ivotinje Å¾ive na komercijalnoj hrani (sušenim raÄiÄima i granulama). Takva prehrana uzrokuje zdravstvene probleme, zakrÅ¾ljalost i skraÄuje Å¾ivotni vijek kornjaÄa.

Za poÄetak evo nekoliko Äinjenica i uputstava o hranjenju vodenih kornjaÄa:

- vodene kornjaÄe ne mogu gutati hranu na suhom, uvijek ih hranite u vodi.
- pri niskim temperaturama kornjaÄe odbijaju hranu, temperatura vode bi trebala biti u skladu sa zahtjevima vrste koju drÅ¾ite.
- hrana za kornjaÄe mora biti sirova i ne smije biti zaÄinjena!
- prehrana mora biti raznolika.
- kornjaÄe imaju velik apetit, u moguÄnosti su pojesti puno više hrane nego što im je potrebno, na Vama je da kontrolirate koliÄinu hrane koju Äe kornjaÄa pojesti.
- hranjenje bi se trebalo odvijati unutar kornjaÄine nastambe (akvarija), hranjenje u nekoj drugoj posudi nije preporuÄljivo jer se Å¾ivotinja izlaÅ¾e šoku (zbog nagle promjene okoline i temperature) te moguÄnosti da se razboli.
- hranu moÅ¾ete ubacivati u vodu ukoliko se radi o suhoj hrani ili bilju. Meso je preporuÄljivo davati direktno iz ruke ili pomoÄu plastiÄne pincete (kornjaÄe mogu ozlijediti kljun na metalnim pincetama) kako bi se voda što manje zagaÄivala.

- meso nareÅ¾ite na manje komade kako bi ih kornjaÄe mogle progutati u jednom zalogaju. Kada kornjaÄe moraju kidati meso naprave velik nered u akvariju.
- ukoliko drÅ¾ite više kornjaÄa zajedno pripazite da ne doÄe do agresije i obratite pozornost da sve kornjaÄe u smještaju dobe dostatnu koliÄinu hrane.
- nakon hranjenja potrebno je izvaditi sve ostatke hrane iz akvarija kako ne bi trulili i oneÄišÄavali vodu. Ostatke hrane najlakše je pokupiti malom mreÅ¾icom za ribe koju moÅ¾ete nabaviti u svakom pet shop-u.

PlastiÄne pincete za hranjenje i mreÅ¾ica za skupljanje ostataka hrane

Navedene podvrste su svejedi (omnivori). Mlade kornjaÄe je potrebno hraniti svaki dan, najmanje dva puta dnevno. MoÅ¾ete im npr. ujutro davati Å¾ivu hranu, slatkovodnu ribu ili meso, a naveÄer granule (provjerenih/poznatih proizvoÄaÄa). Prehrana mladunaca bi se uglavnom trebala sastojati od proteinske hrane koja je kljuÄna za zdrav rast i razvoj. TakoÄer im moÅ¾ete ponuditi i biljnu hranu, ali veÄina mladih kornjaÄa je odbija. Nemojte forsirati mlade kornjaÄe ako ne Å¾ele jesti biljnu hranu.
Kada kornjaÄe navrše godinu dana hranite ih svaki drugi ili treÄi dan, jednom dnevno. U toj dobi bi bilo dobro naviknuti kornjaÄe na biljnu hranu.
U starijoj dobi ih takoÄer hranite jedanput svakog drugog ili treÄeg dana.
Prehrana bi se i dalje trebala bazirati na proteinskoj hrani uz dodatak biljne hrane.
Å½utouhe kornjaÄe (T. scripta scripta) su u starijoj dobi i do 90% biljojedi!

1. PROTEINSKA HRANA – hrana Å¾ivotinjskog podrijetla, glavna i najvaÅ¾nija hrana ovih kornjaÄa. Nju je potrebno davati u kontroliranim koliÄinama jer ukoliko je kornjaÄe ne dobivaju dovoljno neÄe pravilno rasti i razvijati se, a ukoliko dobivaju previše mogu pre brzo rasti i postati pretile (debele) što je jako loše za njihovo zdravlje. Pretjerivanje sa proteinskom hranom moÅ¾e takoÄer oštetiti neke organe (bubrege i jetra) i drastiÄno skratiti Å¾ivotni vijek kornjaÄe.

Å½iva hrana je najzdraviji i najprirodniji oblik proteinske hrane. Uz proteine Å¾iva hrana sadrÅ¾i kalcij (te ostale vitamine i minerale) i u kornjaÄama budi lovaÄke

instinkte. Budite oprezni pri odabiru Å¾ive hrane jer ona moÅ¾e sadrÅ¾avati parazite (ali i otrove) koji mogu naštetiti kornjaÄama. Nije preporuÄljivo uzimati Å¾ivotinje iz prirode, uzgojena hrana je sigurnija.
KornjaÄe ne mogu probaviti dlaku (izuzetak je papagajska kornjaÄa - Macrochelys temminckii), stoga im nemojte davati Å¾ivotinje poput manjih glodavaca. Insekti koji imaju bodlje mogu ozlijediti kornjaÄe, izbjegavajte ih.

CvrÄak, Å¾ivorotke i liÄinka fobasa

Å½iva hrana koju kornjaÄe smiju jesti:
Akvarijski (vodeni) organizmi:
-akvarijski puÅ¾evi -uzgojeni
-potoÄni rakovi -odstraniti kliješta
-Å¾ivorotke (guppy, molly, platy, gambusia...)
-kozice (ghost shrimp, red cherry shrimp)
Insekti:
-crvene larve komaraca -smrznuta hrana za ribe
-tubifex crvi -smrznuta hrana za ribe
-cvrÄci (Acheta domestica, Gryllus assimilis, Gryllus bimaculatus)
-turkistanski Å¾ohari (Blatta lateralis)
-Å¾ohari dubije (Blaptica dubia)
BeskraljeÅ¾njaci:
-kišne gliste/gujavice (Lumbricus terrestris)
-crvene kalifornijske gliste (Lumbricus rubellus)
-smrskani puÅ¾evi
-puÅ¾evi golaÄi
Å½iva hrana koju treba davati rjeÄe:
Insekti:
-liÄinke fobasa (Zophobas morio)
-liÄinke brašnara (Tenebrio molitor)
Å½iva hrana koju kornjaÄe ne smiju jesti:
-insekti s bodljama
-Å¾ivotinje s dlakom

Riba je takoÄer jedna od prirodne hrane vodenih kornjaÄa koja je zdravija od mesa. Ukoliko se radi o veÄoj ribi koja ima velike i oštre kosti uklonite ih. Slatkovodne kornjaÄe trebale bi se iskljuÄivo hraniti slatkovodnom ribom, jer

morska riba moÅ¾e sadrÅ¾avati veÄe koliÄine soli koje nisu poÅ¾eljne. Ponekad se smiju dati fileti morske ribe, ali redovito hranjenje morskom ribom nije preporuÄljivo.
Ribu je moguÄe oÄistiti, nasjeckati meso na manje komadiÄe i zamrznuti ih. Prije davanja kornjaÄi meso je potrebno odmrznuti i zagrijati na pribliÅ¾nu temperaturu akvarijske vode.

Kederi i pastrva

Riba koju kornjaÄe smiju jesti:
-potoÄna pastrva (Salmo trutta)
-uklija/keder (Alburnus alburnus)
-štuka (Esox lucius)
-smuÄ (Stizostedion lucioperca)
-bodorka (Rutilus rutilus)
-lipljen (Thymallus thymallus)
-crvenperka (Scardinius erythrophthalmus)
-losos (Oncorhynchus nerka)
-jegulja (Anguilla anguilla)
Riba koju treba davati rjeÄe:
-filetirana morska riba
Riba koju kornjaÄe ne smiju jesti:
-morska riba
-ribe s bodljama
-masna riba/masni dijelovi (šaran, som)
-zlatne ribice

Meso je hrana koja je relativno dostupna veÄini ljudi i nije loša za kornjaÄe ako je dio uravnoteÅ¾ene prehrane. MoÅ¾ete davati Äisto meso, ali i iznutrice. Iznutrice poput jetra, bubrega, srca su jaka (visokoproteinska) hrana i ne valja ju davati pre Äesto! Treba izbjegavati masno meso i odstraniti masne dijelove jer ako ih kornjaÄe neÄe moÄi probaviti povratit Äe. Meso moÅ¾ete davati svjeÅ¾e ili ga moÅ¾ete nasjeckati na komadiÄe/porcije i zamrznuti. Po potrebi ga odmrzavate i dajete kornjaÄama. Meso bi trebalo biti sliÄne temperature kao voda u akvariju. S mesom opÄenito ne valja pretjerivati, kornjaÄe koje se primjerice iskljuÄivo hrane piletinom ss 10-15 godina starosti poÄnu imati problema s radom bubrega i jetre!

PileÄ□e bijelo meso, pileÄ□a jetrica i goveÄ□e srce

Meso koje treba davati rjeÄ□e:
-sirova piletina (pileÄ□a prsa, srca...)
-sirova puretina
-govedina (goveÄ□e srce)
Meso koje kornjaÄ□e ne smiju jesti:
-masni dijelovi mesa
-salame
-šunke
-kobasice
-mljeveno meso (opasnost od gušenja)

Suha (komercijalna) hrana – granule/briketi, sušeni raÄ□iÄ□i (grammarusi), sušene ribice... su samo dodatna hrana. Ako se kornjaÄ□e isključuÄ□ivo hrane suhom hranom one neÄ□e pravilno rasti i razvijati se. Granule sadrÅ¾e proteine, kalcij, fosfor, masti, mnoge su obogaÄ□ene vitaminima i nisu loše ukoliko ih se kombinira sa ostalom (prirodnom) hranom. Koristite samo provjerene proizvoÄ□aÄ□e kao npr. Tetra, JBL, Nutrafin, Exo Terra…nemojte svojim kornjaÄ□ama davati “no name” granule jer je velika šansa da ne sadrÅ¾e nikakve korisne sastojke.
Sušeni raÄ□iÄ□i (grammarus) nisu baš dobra hrana za kornjaÄ□e jer ne sadrÅ¾e previše korisnih tvari. MoÅ¾ete ih ponuditi rijetko, u malim koliÄ□inama kao poslasticu.

Poznate komercijalne hrane za vodene kornjaÄ□e

2. BILJNA HRANA – takoÄ□er je vaÅ¾an dio prehrane. UravnoteÅ¾ene koliÄ□ine biljne i proteinske hrane osiguravaju kornjaÄ□i dug i zdrav Å¾ivot. Mnoge kornjaÄ□e

naÅ¾alost odbijaju biljnu hranu, no uz malo truda moguÄe ih je naviknuti na nju. KornjaÄe privlaÄi crvena boja, što pri navikavanju kornjaÄa na biljnu hranu uveliko pomaÅ¾e. U tom sluÄaju im moÅ¾ete ponuditi mrkvu, crvenu salatu, jagodu i lubenicu (ne pre Äesto!).

Vodeno bilje je najzdravija i najprirodnija biljna hrana. KornjaÄama u prirodi je gotovo uvijek dostupna što znaÄi da je za razliku od proteinske hrane moÅ¾ete davati u neograniÄenim koliÄinama. NaÅ¾alost vodeno bilje je gotovo nemoguÄe uzgajati u istom akvariju sa odraslim primjerkom crvenouhe ili Å¾utouhe kornjaÄe jer sve polome/unište ili pojedu. Vodeno bilje moÅ¾ete uzgajati u zasebnom akvariju ili ga kupovati.

Vodena leÄa, vodeni zumbul, vodena kuga i rogolist

Vodeno bilje koje kornjaÄe smiju jesti:
-amazonka (Echinodorus amazonicus)
-vodena kuga (Elodea sp., Egeria sp.)
-rogolist (Ceratophyllum demersum)
-vodena leÄa (Lemna minor)
-velika vodena leÄa (Spirodela sp.)
-vodeni zumbul/vodena orhideja (Eichhornia crassipes)
-vallisneria (Vallisneria sp.)
-cabomba (Cabomba sp.)
-limnophila (Limnophila sessiliflora)
-krocanj (Myriophyllum aquaticum)
Vodeno bilje koje treba davati rjeÄe:
-vodena salata (Pistia stratiotes)
-plivajuÄa nepaÄka (Salvinia natans)
Vodeno bilje koje kornjaÄe ne smiju jesti:
-lopoÄ (Nymphaea sp.)
-bacopa (Bacopa sp.)
-vodeni orašac (Trapa natans)
-azolla (Azolla sp.)

PovrÄe je dobra zamjena za vodeno bilje i dostupnije je. Postoji povrÄe koje je dozvoljeno davati stalno i u neograniÄenim koliÄinama, ali i ono koje se moÅ¾e samo povremeno davati. Pojedino povrÄe je zabranjeno davati jer sadrÅ¾i oksalnu kiselinu koja sprjeÄava upijanje kalcija. Äak i ako se kornjaÄe povremeno hrane

takvom hranom posljedice Ä□e biti iste. Npr. špinat koji je kornjaÄ□a pojela blokirat Ä□e upijanje kalcija mjesecima što ima jako loš utjecaj na njene kosti i oklop. PovrÄ□e je potrebno dobro oprati prije davanja kornjaÄ□ama.

Crvena salata, matovilac i rimska salata

PovrÄ□e koje kornjaÄ□e smiju jesti:
-matovilac (Valerianella locusta)
-rimska salata (Lactuca sativa L. var. longifolia)
-zelena salata (Lactuca sativa)
-crvena salata (Lactuca sativa "Lollo rosso")
-tikvica (Cucurbita pepo)
-mrkva (Daucus carota sativus)
-lišÄ□e maslaÄ□ka/radiÄ□a (Taraxacum officinale)
-artiÄ□oka (Cynara cardunculus var. scolymus)
PovrÄ□e koje treba davati rjeÄ□e:
-rikola (Eruca sativa)
-endivija (Cichorium endivia)
-raštika (Brassica oleracea var. viridis)
-smeÄ□a gorušica (Brassica juncea)
-repa (Brassica rapa)
-krastavac (Cucumis sativus)
-buÄ□a (Cucurbita sp.)
-cikorija (Cichorium endivia)
PovrÄ□e koje kornjaÄ□e ne smiju jesti:
-špinat (Spinacia oleracea)
-cikla (Beta vulgaris)
-brokula (Brassica oleracea var. italica)
-kupus/zelje (Brassica oleracea var. sabauda)
-blitva (Beta vulgaris)
-peršin (Daucus carota sativus)
-kelj (Brassica oleracea var. sabellica)
-rabarbara (Rheum rhabarbarum)
-rajÄ□ica/paradajz (Solanum lycopersicon)
-grašak (Pisum sativum)
-kukuruz (Zea mays)
-celer (Apium graveolens)

-patlidÅ¾an (Solanum melongena)
-cvjetaÄ□a/karfiol (Brassica oleracea var. botrytis)
-paprika (Capsicum spp.)
-krumpir (Solanum tuberosum)

VoÄ□e nije preporuÄ□ljivo preÄ□esto davati jer organizam kornjaÄ□e nije stvoren za probavljanje šeÄ□era. To je samo poslastica koju nije poÅ¾eljno davati Ä□ešÄ□e od jednom svaka 2-3 mjeseca.

Jabuka, groÅ¾Ä□e i jagoda

VoÄ□e koje treba davati rjeÄ□e:
-jabuka (Malus domestica)
-banana (Musa acuminata)
-borovnica (Vaccinium myrtillus)
-malina (Rubus idaeus)
-kupina (Rubus fruticosus)
-dinja (Cucumis melo)
-groÅ¾Ä□e (Vitis spp.)
-papaya (Carica papaya)
-jagode (Fragaria spp.)
-lubenica (Citrullus lanatus)
VoÄ□e koje kornjaÄ□e ne smiju jesti:
-smokva i smokvino lišÄ□e (Ficus carica)
-avokado (Persea americana)
-trešnja (Prunus spp.)
-naranÄ□a (Citrus sinensis)

3. DODACI PREHRANI – nisu nuÅ¾ni ako se kornjaÄ□a hrani pravilno, ali su svakako dobro došli. U pet shopovima je moguÄ□e nabaviti razliÄ□ite vitamine za gmazove i kornjaÄ□e. Takvi preparati obiÄ□no dolaze u obliku kapi ili praha koji se stavljaju na hranu i sadrÅ¾e najvaÅ¾nije vitamine. VaÅ¾no je pridrÅ¾avati se uputstva jer ako se pretjera moÅ¾e doÄ□i do hipervitaminoze. Nakon što iskoristite dozu vitamina potrebno je napraviti pauzu od nekoliko mjeseci. Koristite preparate poznatijih proizvoÄ□aÄ□a i izbjegavajte vitaminske kapi koje se stavljaju u vodu jer od toga kornjaÄ□e nemaju nikakve koristi.

Osim vitamina poÅ¾eljno je dodavati kalcij. Najjednostavniji i najjeftiniji naÄin je davati sipinu kost. Potrebno je odstraniti tvrde dijelove i ubaciti kost u akvarij. Ako kornjaÄa ne Å¾eli jesti kost moÅ¾ete je namrviti u prah i posipati po komadu mesa. Nikako nemojte ostavljati kost da pluta po akvariju nekoliko dana jer se moÅ¾e pokvariti i zagaditi vodu! Osim sipine kosti moÅ¾ete koristiti kalcij u prahu za gmazove.
U pet shopovima Äete Äesto pronaÄi bijele blokove “kalcija” u obliku kornjaÄe. Ti blokovi su samo još jedna komercijalna stvar koja se prodaje uz posudu s palmicom i raÄiÄima novim vlasnicima kornjaÄa. Taj blok bi se trebao topiti u vodi i sprjeÄavati mekšanje oklopa kod kornjaÄa, ali osim što otapanjem otvrdne vodu nema drugih korisnih funkcija. VeÄe kornjaÄe ponekad grizu i jedu te blokove, ali u nekim istraÅ¾ivanjima je dokazano da je kalcij u pogrešnom obliku i da od njega nema nikakve koristi. U svakom sluÄaju ih izbjegavajte.

Vitamini, sipine kosti, kalcij u prahu, blok kalcija

Ostalo što kornjaÄe ne smiju jesti:
-agrumi
-orasi, lješnjaci, bademi...
-gljive
-sir
-kruh
-grickalice (Äipsevi, štapiÄi...)

Sam popis moÅ¾ete isprintati da vam je uvijek pri ruci:
trachemys_prehrana(v1).pdf (163 KB)